

Openbare reactie op Internetconsultatie Voorstel van wet “Wet scheiden zonder rechter”.

29-01-2014 Wim Hoekema, Beleidsmedewerker Burgerzaken gemeente Súdwest-Fryslân.

Het is een goed initiatief om de voorgestelde procedure neer te leggen bij de ambtenaar van de burgerlijke stand (abs) en daarmee de rechtelijke macht te ontlasten. Nu de status en voorwaarden voor sluiting en ontbinding en de daarmee gepaard gaande rechten en plichten van huwelijk én geregistreerd partnerschap steeds meer in lijn met elkaar komen te liggen zou de noodzaak van het in stand houden van het fenomeen geregistreerd partnerschap nog wel eens kritisch beschouwd mogen worden. Hier zou m.i. een uitsterfconstructie voor bedacht kunnen worden, zeker gezien de problemen die -de ontbinding/beëindiging van- het geregistreerd partnerschap internationaal geeft (geen internationaal overeengekomen CIEC-formulier).

Aangaande het voorliggende wetsvoorstel;

Artikel 150a, 4^e lid.

De gezamenlijke verschijning in persoon voor de abs. In de MvT wordt aangegeven dat gelijktijdige verschijning van partijen noodzakelijk is zodat de abs de identiteit van partijen kan vaststellen en zich kan vergewissen van beider wens tot echtscheiding. Ondanks de overeenkomst van partijen om te komen tot een echtscheiding kan dit in de praktijk een ongemakkelijke zitting opleveren. Waarom kunnen de partijen niet individueel een afspraak met de abs maken (afzonderlijke tijdstippen maar wel op dezelfde dag i.v.m. datum uitspraak). Omdat ook geen akte door partijen medeondertekend moet worden, staat m.i. niets deze praktische oplossing in de weg.

Artikel 150a, 4^e t/m 6^e lid.

Hoewel het heen-en-weer sturen van afschriften van akten in genoemde artikelen goed is geborgd, wordt met geen woord gerept over de kennisgeving van de abs aan de Basisregistratie personen, de BRP. Deze verplichting is wel neergelegd in art.2.27 Wet BRP.

Gemeente van huwelijksontbinding en datum ontbinding.

In de huidige situatie kent de burgerlijke stand geen aparte echtscheidingsakte meer. Met de herziening burgerlijke stand per 1 januari 1995 (Wet Mulder) is gekozen de echtscheiding alleen nog te registreren in de burgerlijke stand via een latere vermelding.

Daarbij is de datum van echtscheiding de datum waarop de abs van de oorspronkelijke huwelijksgemeente een latere vermelding toevoegd aan de huwelijksakte. De datum van huwelijksontbinding is de datum waarop de latere vermelding wordt toegevoegd

Met name voor registratie van het rechtsfeit in de BRP zijn genoemde gegevens belangrijk.

In de MvT wordt aangegeven dat van de echtscheiding door de abs (van de woongemeente van één van beiden, of in Den Haag als beide partijen woonplaats buiten Nederland (of het Koninkrijk??) hebben) wordt opgemaakt. Analoog aan de gangbare praktijk wordt daarna aan de oorspronkelijke huwelijksakte (opgenomen in de gemeente waar het huwelijk werd gesloten) een latere vermelding toegevoegd.

Wat is in de voorgestane nieuwe regeling de datum en plaats van ontbinding: de echtscheidingsakte van de abs of het moment van toevoeging van de latere vermelding in de oorspronkelijke huwelijksgemeente? Gezien de ‘zwaarte’ die nu bij de beoordelend abs van de woongemeente wordt gelegd zou het gerechtvaardigd zijn de echtscheidingsakte te laten prefereren en deze daarmee ook weer een status te geven zoals de geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten, dus opmaak in dubbel, voldoende aan het Papier- en schrijfmiddelenbesluit met een onbeperkte bewaartermijn in de registers.

Een enkelvoudige akte met een bewaartermijn van slechts 18 maanden (zoals een erkenning of naamskeuze) en het zwaartepunt op de latere vermelding doet afbreuk aan het gewicht van de registratie van de ontbinding. Immers het ontstaan van de verbintenis wordt ook vastgelegd in een dubbele akte in het register van huwelijken.

Sneek, 29 januari 2014.